

Gal 4, 17 glasi:

u G:

Ti tamo ne iskazuju vam plemenite revnosti, već bi vas htjeli od mene otrgnuti, da vi njima iskazujete revnost.

u R2 i R3:

Ti su tu puni brige za vas, ali ne s dobrom nakanom, već bi vas htjeli od (mene) odvojiti da budete puni brige za njih.

2 Kor 6, 14 glasi:

u G:

Ne budite *suveznici* s nevjernicima!

u R1:

Ne vucite *više* s nevjernicima jarma, koji vam ne odgovara!

u R2 i R3:

Ne budite s nevjernicima pod jednim te istim jarmom!

Svršetak u 4. broju

Gracijan Raspudić OFM

ODGOVOR

1. Drago mi je da je o. Raspudić odlučio izaći iz anonimnosti i konačno preuzeti na se i odgovornost i ponos za onaj dio prijevoda Novoga zavjeta, izdanog god. 1961. u Sarajevu, koji njemu pripada. A taj je dio svakako velik.

2. Želio bih i sam ovom prilikom ponoviti što sam već davno i pismeno i usmeno rekao izdavačima toga prijevoda. Ja, naime, nisam nikad dao da se moje ime stavi na taj prijevod. Tek kad je došlo do biranja ili ga izdati ili uopće ne izdati, dao sam pristanak utoliko što sam obećao da neću pokretati svoj protest što bi se, u tom slučaju, moje ime stavilo na taj prijevod.

3. Po prilici godinu dana prije izlaska prijevoda iz tiska prihvatio sam dobronamjernu molbu da temeljito pregledam prijevod i učinim što smatram potrebnim da bude dobar. Radio sam svojski koliko sam u to vrijeme znao i mogao. To mi je priznao i o. Raspudić, pošto je pregledao tiskarski

otisak prijevoda. »Ja mislim - pisao mi je 15. 6. 1961. — i mislio sam uvijek da si svojski upotrijebio sve svoje sposobnosti, da bi učinio što boljim prijevod. Ne samo sposobnosti nego i dobru volju, strpljivost i trud. Imajući u vidu Tvoje brojne dužnosti i zanimanja, jasno je da si se mnogo žrtvovao toj stvari. Nema nikakvih razloga ili motiva da bih u to sumnjao pa bilo samo za jedan čas.«

4. Uza sve to što sam u taj prijevod unio nekoliko tisuća korektura (ili, ako netko hoće, »koruptura«), prijevod je ostao takav da ja iz više razloga ne bih stavio na nj svoj potpis. Zato u raspravama i usmenom govoru nisam nikad upotrijebio izraz »moj prijevod«. Iznimka je, možda, bila onda kad je bio govor o nekom mjestu ili izrazu koji sam ja osobno preveo. Ukratko, niti sam želio, niti želim zvati se autorom toga prijevoda.

5. Proučio sam primjedbe o. Raspudića, i one koje su izašle i koje će izaći u sljedećem broju. Nisam našao ni

jedne jezične ili stilističke primjedbe koju nisam prije toga raspravio s jednim od dvojice stručnjaka, koji su cijeli moj prijevod, to jest onaj iz god. 1967, temeljito pregledali. Zato ni nakon ovih sugestija ne nalazim nešto što bi trebalo pretpostaviti prijevodu koji sam odabrao skupa sa stručnjacima. Isto to moram reći i o egzegetskim primjedbama: ni jedna mi nije bila nepoznata, ni jedna nije nova; o svakoj sam razmišljao i svaku sam prije toga zabacio. Nisam ni sada našao dovoljno razloga da bih koju od njih ponovno prihvatio, osim Hebr 12,24 i koji tiskarski ispravak.

6. Promjene, koje je »uredništvo« nove cjelokupne Biblije unijelo, izuzev dijalošku formu i jezičnu stranu, uncensene su bez moga znanja; ponekad je to, po mome mišljenju, bilo na štetu smisla (na pr., Mt 5,32 tako je promijenjen da je Krist postao laksantniji u pitanju razrješivosti ženidbe nego Mojsije ili bilo koja rabinska škola).

7. Cijela rasprava o. Raspudića dokazuje da nas dvojica u mnogim stvari-

ma imamo različite nazore o prevodjenju i da su prijevodili koje smo izradili dva različita prijevoda. Zato je o. Duda i rekao: »Ovaj drugi prijevod (god. 1967) razlikuje se od onoga prvoga (god. 1961) koliko onaj prvi od Zagodina.« Jasno je zašto je to tako: tisuće razlika u tekstu, potpuno drugi komentar (257 kucanih strana na arku), uvodi u pojedine knjige, naslovi, raspored gradiva, stvarno kazalo i ostalo razlikuju drugi prijevod od prvoga.

8. Zato bi bilo najbolje — i to bi mi bilo vrlo drago — da o. Raspudić izda svoj prijevod **točno** prema svome rukopisu koji je sačuvan u originalu kod mene, a u kopiji kod njega. U današnjem zanosu za Bibliju bilo bi mjesta za dva dobra prijevoda Novoga zavjeta. Tako bi bile očite sve razlike, a ujedno bi otpala mogućnost prigodne i jednostrane kritike u kojoj je glavna preokupacija obrana svoje »nepogrešivosti«, a ne traženje istine.

Ljudevit Rupčić

PRIMJEDBA O. RUFINA ŠILIĆA

Ja sam jedini uzrok (ili, ako hoćete, krivac), da uopće postoji ovaj problem auktorstva prijevoda Novoga Zavjeta iz 1961. Tu sam odgovornost primio na se odmah od prvoga dana. U tu svrhu, i samo u tu svrhu, stavio sam na naslovnu stranicu toga prijevoda riječi: »Za tisak priredio o. Fra Rufin šilić«. Premda u gornjim riječima o. Raspudića (s obzirom na auktorstvo prijevoda — op. uredništva) nema ni slova, koje bi trebalo ispravljati, želio bih, radi jasnoće i potpunosti, dodati ovih nekoliko sitnica:

1. Pokojni Tugomir Soldo nije mi nikada javio, štoviše ni natuknuo, da o. Raspudić stavlja bilo kakve uvjete za tiskanje svoga prijevoda. Da mi je

to kojem srećom javio, danas ovaj problem ne bi postojao, jer Hercegovачka Franjevačka Provincija nije tada imala ni najmanje mogućnosti za izdavanje Novoga Zavjeta.

2. Dajući u tisak Novi Zavjet 1961., ja sam se držao uvjeta, koje mi je o. Raspudić dao u svom pismu od 29. veljače 1960.: »Bilo kako bilo, opet Ti pišem i saobćavam slijedeće: 1. Ti i Ljudevit radite, što hoćete s prijevodom. Možete ga ispravljati, gdje god budete mislili, da je potrebno, možete i drugčije prevoditi, možete praviti note, stare križati ili brisati podpuno. 2. Uopće ne želim, da se moje ime ikako spominje. Podpišite Vi, vas dvojica ili nadite neko drugo rješenje Meni će